

Людмила Іщенко

*доктор педагогічних наук, професор кафедри психології та педагогіки розвитку дитини, Уманський педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань, Україна,
<https://orcid.org/0000-0003-3382-4148>*

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті розкривається сутність і зміст підготовки майбутніх вихователів до реалізації сучасних технологій у дошкільній освіті. З'ясовано актуальність проблеми, яка пояснюється радикальними змінами в освітній галузі, які спрямовані на підвищення конкурентоспроможності та професійної мобільності випускників закладів вищої освіти на ринку праці, посилення практичної складової професійної підготовки.

Під сучасними технологіями дошкільної освіти у дослідженні розуміємо систему інноваційних методів, способів та засобів навчання, виховання та розвитку особистості дитини в сучасних соціокультурних умовах, які рекомендовані до впровадження в закладах дошкільної освіти, які сприяють підвищенню ефективності освітнього процесу, гарантованому досягненню запланованих результатів навчання.

Встановлено, що за типом організації та управління пізнавальною діяльністю інноваційні технології поділяються на: структурно-логічні, інтеграційні, ігрові, комп'ютерні, діалогові технології навчання.

Уточнено змістове наповнення поняття «формування готовності майбутніх вихователів до реалізації сучасних технологій дошкільної освіти», яке розуміємо, як цілеспрямований процес, що охоплює сформовані особистісні якості, професійну спрямованість, теоретичні й методичні знання, навички та вміння для виконання майбутньої професійної діяльності; вирізняється сукупністю взаємопов'язаних компонентів – мотиваційного, когнітивного, практично-діяльнісного, рефлексивного.

Для оцінювання стану підготовленості педагогів до реалізації сучасних технологій у дошкільній освіті визначено низку критеріїв і показників: когнітивний, мотиваційний практично-діяльнісний оцінно-рефлексивний.

Окреслено напрями вдосконалення змісту підготовки майбутнього вихователя до реалізації сучасних технологій у закладах дошкільної освіти.

Реалізація методичних засад підготовки майбутнього вихователя до означеного виду діяльності передбачає створення системи теоретичних і методичних знань, зафіксованих у категоріях та ключових поняттях різних навчальних дисциплін і нових міжпредметних поняттях.

Визначено провідну роль дисциплін психолого-педагогічного циклу, окремих методик, умов ефективної професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Доведено доцільність використання новітніх технологій у практиці дошкільної освіти професійними педагогами.

Ключові слова: сучасні технології дошкільної освіти, технологія, педагогічні технології, інновація, інноваційні технології, формування готовності майбутніх вихователів.

Ludmila Ishchenko

*Doctor of Pedagogical Sciences, professor, head of the Department of Psychology and Psychology of Child Development Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University,
Uman, , Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0003-3382-4148>*

FORMATION OF READINESS OF FUTURE EDUCATORS FOR IMPLEMENTATION OF MODERN PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN PRESCHOOL EDUCATION INSTITUTIONS

Abstract. The article reveals the essence and content of training future educators to implement modern technologies in preschool education. The urgency of the problem is explained by radical changes in the field of education, which are aimed at increasing the competitiveness and professional mobility of graduates of higher education institutions in the labor market, strengthening the practical component of training.

Under modern technologies of preschool education in the study we understand a system of innovative methods, ways and means of teaching, education and development of the child's personality in modern socio-cultural conditions, which are recommended for implementation in preschool education.

It is established that according to the type of organization and management of cognitive activity, innovative technologies are divided into: structural-logical, integration, game, computer, dialogic learning technologies.

The content of the concept of "formation of readiness of future educators for the implementation of modern technologies of preschool education" is clarified. differs in the set of interconnected components - motivational, cognitive, practical-activity, reflective.



To assess the state of readiness of teachers to implement modern technologies in preschool education, a number of criteria and indicators have been identified: cognitive, motivational practical-activity evaluation-reflective.

The directions of improving the content of preparation of the future educator for the implementation of modern technologies in preschool institutions are outlined. Implementation of the methodological principles of preparation of future educators for this type of activity involves the creation of a system of theoretical and methodological knowledge, fixed in the categories and key concepts of various disciplines and new interdisciplinary concepts.

The leading role of disciplines of psychological and pedagogical cycle, separate methods, conditions of effective professional training of future educators of preschool institutions is determined. The expediency of using the latest technologies in the practice of preschool education by professional teachers has been proved.

Keywords: modern technologies of preschool education, technology, pedagogical technologies, innovation, innovative technologies, formation of readiness of future educators.

Постановка проблеми. У результаті соціально-економічних перетворень у суспільстві відбулися радикальні зміни у всіх сферах життя нашої країни, зокрема і в освітній галузі. Ці зміни спрямовані на підвищення конкурентоспроможності та професійної мобільності випускників закладів вищої освіти на ринку праці, поглиблення її фундаментальності та посилення практичної складової професійної підготовки.

Аналіз ринку праці, позиція роботодавців та замовника засвідчують, що на сьогоднішній день гостро стоїть питання насичення ринку праці такими спеціалістами як вихователі закладів дошкільної освіти, а також проблема приведення професійної діяльності педагогів у відповідність із підвищеними вимогами до якості та різноманітності освітніх послуг з боку батьків та самих дітей. Дедалі актуальнішим стає завдання врахування запитів дітей із особливими освітніми потребами, необхідність вибудовування індивідуальної освітньої траєкторії. У зв'язку з цим велике значення набуває готовність педагогів дошкільної освіти як до групового, так і до індивідуалізованого застосування сучасних технологій дошкільної освіти.

У сучасних соціально-економічних умовах усвідомлюється об'єктивна необхідність розробки нових моделей якісної підготовки педагогічних кадрів для закладів дошкільної освіти, які зорієнтовані на розвиток дитини, підтримку її психічного та фізичного здоров'я, формування мислення, свідомості, цінностей, її ефективну та успішну соціалізацію. Одним із дієвих засобів удосконалення діяльності вихователів є використання сучасних технологій дошкільної освіти, що включають досягнення психолого-

педагогічної науки, інформаційних технологій, інноваційних засобів навчання, які мають здоров'язбережувальний потенціал і дозволяють вирішувати не тільки традиційні, а й креативні завдання щодо задоволення освітніх потреб дітей дошкільного віку та їх батьків.

Інноваційний процес реорганізації всієї системи освіти, який протікає вже багато років, висуває високі вимоги до організації дошкільної освіти. Він інтенсифікує пошуки нових, психолого-педагогічних підходів до цього процесу, які мають більшу ефективність. На етапі розвитку суспільства інноваційні процеси торкаються, насамперед, системи дошкільної освіти як початкової ланки розкриття потенційних здібностей дитини. Розвиток дошкільної освіти, її перехід на новий якісний рівень неможливий без розробки та впровадження інноваційних технологій виховання, навчання та розвитку дітей дошкільного віку [5].

Нові методи, форми, засоби та технології, що використовуються в педагогічній практиці, орієнтовані на особистість дитини, на розвиток її здібностей, визначаються інноваціями. На зміну традиційним методам приходять активні методи навчання та виховання, спрямовані на активізацію пізнавального розвитку дитини. У цих умовах педагогу дошкільної освіти необхідно вміти орієнтуватися в різноманітності інтегративних підходів до розвитку дітей, у широкому спектрі сучасних технологій дошкільної освіти [5, 6].

Багатогранність педагогічної діяльності є чинником, що відкриває простір для багатьох педагогічних технологій, динаміка продукування яких постійно зростає.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемам модернізації змісту підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти присвячено наукові праці Т. Андрущенко, Г. Беленької, А. Богуш, О. Богініч, Н. Гавриш, О. Листопад, Т. Поніманської, С. Семчук, С. Сисоєвої, О. Трифонової та ін.

Мета статті: розкрити сутність та зміст підготовки майбутніх вихователів до реалізації сучасних педагогічних технологій у дошкільній освіті.

Виклад основного матеріалу. Під сучасними технологіями дошкільної освіти у дослідженні розуміється система інноваційних методів, форм та засобів навчання, виховання та розвитку особистості дитини в сучасних соціокультурних умовах, які рекомендовані до впровадження в установах дошкільної освіти [6].

Можна виділити такі причини появи інновацій у дошкільній освіті:

- наукові дослідження;
- соціокультурне середовище – потреба дошкільних освітніх закладів у нових педагогічних системах;
- творча варіативність педагогів;

- зацікавленість батьків у досягненні позитивної динаміки у розвитку дітей.

З одного боку, педагогічні інновації можуть або змінювати процеси виховання, розвитку та навчання дітей дошкільного віку, або вдосконалювати їх. Сучасні технології та методики поєднують прогресивні креативні технології та стереотипні елементи освіти, які довели свою ефективність у процесі педагогічної діяльності [6].

Технологізація – найважливіша тенденція розвитку освіти, це підтверджує і запровадження нових стандартів освіти та поява великої кількості педагогічних технологій на ринку освітніх послуг.

Термін «технологія» в перекладі з грецької означає «наука про мистецтво» (texne – мистецтво, майстерність; logos – слово, навчання). У педагогічній літературі вживають поняття: «педагогічна технологія», «освітня технологія», «технологія навчання» [2].

Педагогічна технологія це системний метод створення, застосування та визначення всього процесу викладання та засвоєння знань з урахуванням технічних та людських ресурсів та їх взаємодії, що ставить своїм завданням оптимізацію форм освіти [5].

Відтак, педагогічні технології розуміємо як конкретний інструментарій викладача закладу вищої освіти, метою якого є підвищення ефективності освітнього процесу, гарантоване досягнення запланованих результатів навчання.

Складність, багатогранність педагогічної діяльності є чинником, що відкриває простір для багатьох педагогічних технологій, динаміка продукування яких постійно зростає.

За типом організації та управління пізнавальною діяльністю інноваційні технології поділяються на:

- структурно-логічні технології навчання (поетапне формулювання дидактичних завдань, вибір способу їх розв'язання, діагностика та оцінювання одержаних результатів);

- інтеграційні технології (дидактичні системи, які забезпечують інтеграцію різнопредметних знань і вмінь, різних видів діяльності на рівні інтегрованих курсів, навчальних тем, навчальних проблем та інших форм організації навчання);

- ігрові технології (ігрова форма взаємодії педагога і дітей). В освітньому процесі використовують театралізовані, ділові, рольові, комп'ютерні ігри, імітаційні вправи, ігрове проектування та ін.;

- комп'ютерні технології (реалізуються в дидактичних системах комп'ютерного навчання за допомогою інформаційних, тренінгових, розвивальних та інших навчальних програм);

- діалогові технології (пов'язані зі створенням комунікативного середовища, розширенням простору співробітництва на суб'єкт-суб'єктному рівні)[6].

Формування готовності педагогів закладів дошкільної освіти до реалізації сучасних технологій дошкільної освіти розуміємо як цілеспрямований процес, що охоплює сформовані особистісні якості, професійну спрямованість, теоретичні й методичні знання, навички та вміння для виконання майбутньої професійної діяльності; вирізняється сукупністю взаємопов'язаних компонентів – мотиваційного, когнітивного, практично-діяльнісного, рефлексивного.

Для оцінювання стану підготовленості педагогів до використання інноваційних технологій у дошкільній освіті визначено низку критеріїв і показників: *когнітивний* (наявність уявлень про особливості, сутність, зміст інноваційних педагогічних технологій, розвиток здатності до їх реалізації відповідно до сучасних вимог; обізнаність у методах, формах та прийомах організації освітнього процесу дітей дошкільного віку; сформованість професійних компетентностей, які необхідні для впровадження сучасних технологій навчання дітей дошкільного віку); *мотиваційний* (наявність позитивної мотивації до проблеми використання інноваційних технологій у дошкільній освіті, інтерес до педагогічної діяльності з дітьми дошкільного віку; переважання мотивів, що забезпечують ефективність виконання майбутньої професійної діяльності із застосуванням сучасних технологій дошкільного освіти); *практично-діяльнісний* (уміння організовувати освітній процес, використовуючи інноваційні технології навчання дітей дошкільного віку; уміння обирати оптимальні форми й методи і прийоми організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти; здатність творчо застосовувати педагогічні вміння, використовувати їх у нових, нестандартних ситуаціях роботи з дітьми; конструювати власні освітні методики з організації освітнього процесу дітей дошкільного віку); *оцінно-рефлексивний* (уміння оцінювати якість своїх знань сучасних інноваційних технологій у дошкільній освіті та вмінь застосовувати їх в освітньому процесі з дітьми дошкільного віку; оцінювання своєї підготовленості до саморозвитку, самовдосконалення).

До кожного з визначених критеріїв і показників дібрано діагностувальні завдання, що передбачали: формулювання понять, пов'язаних з особливостями, сутністю та специфікою використання сучасних педагогічних технологій; оформлення карти-характеристики інновації, складання авторських педагогічних технологій навчання дітей дошкільного віку, ранжування значущих особистісних якостей вихователя, необхідних для провадження професійної діяльності з використанням інноваційних технологій у закладі дошкільної освіти; розв'язування педагогічних ситуацій; з'ясування ступеня інтересу до названого виду діяльності тощо.

Окреслено напрями вдосконалення змісту підготовки майбутнього вихователя до використання інноваційних технологій дошкільної освіти в закладі дошкільної освіти. Реалізація методичних засад підготовки майбутнього



вихователя до означеного виду діяльності передбачає створення системи теоретичних і методичних знань, зафіксованих у категоріях та ключових поняттях різних навчальних дисциплін і нових міжпредметних поняттях. Нами було виокремлено такі напрями роботи: визначення дисциплін, зміст яких закладає необхідну теоретико-методичну та практичну основу підготовки майбутнього вихователя до використання інноваційних технологій в освітньому процесі дітей дошкільного віку; розроблення змістових тем, питань, які забезпечують практичну реалізацію міжпредметних зв'язків; реалізація системи міжпредметних зв'язків викладачами фахових навчальних дисциплін.

Для організації цілісної теоретико-методичної підготовки майбутнього вихователя до використання інноваційних технологій в освітньому процесі дітей дошкільного віку виокремлено навчальні дисципліни, що ввійшли до системи міждисциплінарних зв'язків («Педагогіка дошкільна», «Історія дошкільної педагогіки», «Педагогіка творчості», «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень», «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва», «Художня праця», «Теорія і методика музичного виховання», «Комп'ютерні технології в роботі з дітьми» та ін.). У змісті навчального матеріалу дисциплін передбачено засвоєння студентами сутності феномену ключових понять: «інновації», «технології», «педагогічні технології», «інноваційна діяльність», «елементи розвивального, творчого, індивідуально зорієнтованого середовища», «суб'єкт-суб'єктна модель взаємодії» тощо.

Для поглиблення знань ключових понять, сутності, спрямування, та специфіки використання педагогічних технологій у роботі з дошкільниками використано різноманітні схеми: «Карта-характеристика педагогічної технології», «Складання схеми педагогічної інновації», «Психолого-педагогічне проектування. (Автор технології Т. Піроженко, С. Ладивір)», «Складання казки за схемою (методика К. Крутій)», «Казкові лабіринти гри (інноваційна технологія В. Воскобович)», «Використання інтелектуальних карт та коректурних таблиць за методикою Н. Гавриш» та інші.

Підготовка майбутніх вихователів до використання інноваційних технологій у дошкільній освіті активно здійснювалася завдяки технології проблемного навчання. Загальновідомий вплив проблемного навчання на активізацію мисленнєвої діяльності особистості, формування нестандартних підходів до вирішення проблем і, нарешті, розвиток творчого мислення. Цей вплив забезпечується створенням у процесі навчання спеціальних ситуацій – проблемних ситуацій та їх вирішення.

Технологія проблемного навчання передбачає створення під керівництвом викладача проблемної ситуації, активної пізнавальної діяльності майбутніх педагогів, яка полягає у пошуку та вирішенні висунутих проблем.

Технологічна схема проблемного навчання (постановка і вирішення проблемної ситуації) полягає в тому, що викладач формулює проблемну ситуацію, спрямовує майбутніх фахівців до її вирішення.

Так, у ході організації ділової гри «За чи проти» для студентів створювали ситуацію вибору про доцільність використання запропонованої педагогічної технології, з'ясовували всі позитивні сторони і негативні, висували різні припущення, пропонували розглянути проблему із різних позицій, спонукали здобувачів освіти робити узагальнення, висновки та пропозиції стосовно доцільності застосування певної методики.

З метою актуалізації мотиваційної сфери майбутніх вихователів використовувалися проблемні педагогічні ситуації, міжпредметні навчальні проблемні завдання, моделювання експериментальних ситуацій професійної взаємодії з дітьми. Щоб посилити їхній вплив на мотиваційну сферу майбутніх вихователів, застосовували такі прийоми, як показ слайд-шоу з педагогічними технологіями в дошкільній освіті, з картами-схемами, методичними рекомендаціями, фотографіями дітей тощо.

Наведемо приклад завдання для студентів.

Підготувати виступ з використанням відео презентації на тему «Використання інноваційних технологій у ігровій діяльності дітей дошкільного віку».

Навчальна дисципліна «Педагогіка дошкільна».

Розділ «Виховання і розвиток у період дошкільного дитинства».

Тема: Організація та керівництво ігровою діяльністю дітей.

Використання інноваційної технології «Казкові лабіринти гри» (технологія В. Воскобовича).

Мета: технологія спрямована на розвиток пам'яті, мислення, уяви, творчості, інтенсивних інтелектуальних здібностей дітей.

Те саме можна сказати і про ігри з піском. У процесі створення картин із піску, вигадкування різних історій дитині в найбільш органічній для неї формі передаються знання та життєвий досвід, вона пізнає закони навколишнього світу. Майбутні педагоги переконуються, що спектр застосування методів пісочної терапії величезний. Вона використовується як у роботі зі здоровими дітьми, так і з дітьми з порушенням мови та опорно-рухового апарату, з дітьми раннього віку у боротьбі зі страхами та агресією тощо. Студенти переконуються, що будь-яке заняття в дошкільному закладі можна провести за допомогою піску і воно буде ефективне, оскільки дитина краще пізнає навколишній світ тоді, коли вона сама входить у процес пізнання цього світу.

Таким чином, використання розвивальних ігор в освітньому процесі дає можливість перебудувати цей процес: перейти від звичних занять з дітьми до пізнавальної ігрової діяльності.



Студенти експериментальної групи при вивченні навчальної дисципліни «Педагогіка творчості» ознайомилися з особливостями застосування таких педагогічних технологій, як: «Технологія саморозвитку М. Монтессорі», «Вальфдорська педагогіка Р. Штерна», «С. Френе «Школа успіху і радості», «Методика навчання дошкільників Г. Домана», «Технологія розв'язування винахідницьких завдань Г. Альтшуллера», «Технологія раннього та інтенсивного навчання М. Зайцева», «Технологія розвивальних ігор Б. Нікітіна», «Психолого-педагогічне проектування взаємодії дорослого з дитиною «Радість розвитку» Т. Піроженко», «Технологія фізичного виховання дітей М. Єфименка та ін. [4].

Організація інтерактивного навчального процесу із застосуванням групових чи колективних форм навчальної діяльності студентів вчить основним навичкам життя та формує професійно-значущі вміння майбутніх вихователів.

Провідними педагогічними технологіями виступають проектні, ігрові, рефлексивні та ін., що передбачають інтерактивність навчання і забезпечують «занурення» майбутніх педагогів у реальне професійне середовище.

Для викладачів дисциплін, що ввійшли до міжпредметної системи, організовано методичні семінари, проведено тренінги, круглі столи.

Так, було проведено семінар-практикум «Впровадження інноваційних технологій у закладі дошкільної освіти». Мета семінару полягала в актуалізації і розширенні знань педагогів щодо використання інноваційних педагогічних технологій, у формуванні теоретичних знань, практичних вмінь і навичок, необхідних для їх застосування в професійній діяльності. У ході проведення семінару було використано активні методи навчання, а саме:

- *вправа «Асоціативний ряд»*, що сприяла формуванню обізнаності педагогів про сутність понять «інновації», «інноваційні технології у дошкільній освіті»;

- *вправа «Читання по колу»*, яка передбачала ознайомлення педагогів з терміном «педагогічна технологія», запропонована різними авторами;

- *вправа «Активне слухання»* уможлилювала розвиток навичок активного сприйняття і засвоєння інформації;

- *організація прес-конференції «За і проти»*.

Педагогам було запропоновано практичні завдання, такі як :

- *оформлення карти характеристики інновації*, у ході виконання якої засвоювалися знання інноваційних педагогічних технологій;

- *презентація педагогічної технології*.

Семінар-практикум завершився оглядом виставки «Інноваційні технології в дошкільній освіті»

Навчання майбутніх вихователів та педагогів закладів освіти відбувалося в ході проведення семінарів, круглих столів, вебінарів, тренінгів за такими напрямками як казкотерапія, арт-терапія, пісочна терапія, тематичні семінари з

авторами різних шкіл навчання та виховання. Володіючи таким багажем сучасних технологій, викладачі мають можливість навчати цьому і студентів, і вихователів, і батьків.

У кімнаті сенсорної інтеграції проводилися заняття зі студентами, батьками, вчителями та вихователями з казкотерапії, технології роботи з ляльками тощо. Метою цих занять було акумулювати всі нововведення, що з'являються на ринку освітніх послуг, вивчати їх, порівнювати та пропонувати студентам та педагогам самі найпрогресивніші. Як виявилось, шкіл казкотерапії є багато. Вивчення різних шкіл казкотерапії розпочали з однієї прогресивної технології, авторської майстерні Т.Д. Зінкевич-Євстигнєєвої та Т.М. Грабенко.

На жаль, казки зараз далеко не повною мірою використовуються для розвитку уяви, мислення та активного виховання добрих почуттів у дітей. З розвитком масового телебачення читають їм значно менше. Дитина частіше сидить біля телевізора чи за комп'ютером, ніж із книгою.

З огляду на означену проблему широко застосовували проведення круглих столів, ділових ігор, читання на курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників, темою яких є «Застосування інтерактивних технологій у роботі з дітьми». Було охоплено такі напрямки діяльності, як: ігропрактикум, технологія роботи з піском у закладах дошкільної освіти (інноваційна технологія «Чудеса на піску» автори Т. Грабенко, Т. Зінкевич-Євстигнєєва), арт-терапевтичні технології роботи з дітьми, інтерактивні технології роботи з казкою («Розповідь казки за схемою» автор К. Крутій) тощо.

Навчальну дисципліну «Педагогічні технології дошкільної освіти» доповнено темою «Арт-терапевтичні технології». Розроблено програми використання арт-методик у професійній підготовці вихователів на заняттях із педагогічної майстерності. Увагу студентів спрямовували на те, що на заняттях з арт-терапевтичних методик не треба вміти малювати, тут навчають малювати свої почуття, переживання за допомогою колективних малюнків, колажів йде робота з групового згуртування, відкривається дивовижний внутрішній світ людини. Малюнок, музика, танець допомагають розкрити внутрішній світ дитини, емоційний світ переживань. За допомогою сучасних арт-терапевтичних методик дитина здійснює дивовижні відкриття кольору, форми, у неї розвивається дрібна моторика руки. Арт-терапевтичні методики дуже добре використовувати і при постановках дитячих спектаклів, ранків, дозвілля.

Сучасному педагогу-вихователю час висуває нові вимоги – необхідність вміння користуватися новітніми технічними, мультимедійними, інформаційно-комунікативними технологіями. У сучасній методичній роботі використовується електронна база даних, уміння користуватися мережами, працювати на сайтах.

Для формування технологічної готовності майбутніх вихователів до реалізації сучасних технологій дошкільної освіти дуже важлива організація



теоретичного та практичного навчання. Для формування знань, умінь і навичок, які необхідні для здійснення означеного виду діяльності, було виділено етапи організації навчального процесу: освоєння теоретичного матеріалу, його осмислення, опис із коментарями, відпрацювання алгоритму їх застосування у стандартних педагогічних ситуаціях, гнучке застосування сформованих умінь для вирішення нестандартних педагогічних завдань, участь у проведенні занять з дітьми під керівництвом викладача.

Для реалізації освітніх завдань спрямованих на використання сучасних технологій в дошкільній освіті проводився комплекс педагогічних технологій в освітньому процесі закладу вищої освіти: технологія модульного навчання, технологія цілепокладання педагогічної діяльності, технологія укрупнених дидактичних одиниць, технологія проблемного навчання, технології групової або колективної навчальної діяльності, технологія «стиснення» навчальної інформації, технологія інформаційно-діяльнісного рейтингу та портфоліо діяльності, технологія тьюторського супроводу та ін.

Застосування різноманітних видів контролю дозволяє відстежити якість засвоєння матеріалу, що вивчається, та формування умінь, необхідних для засвоєння технологій дошкільної освіти, прийняти рішення про необхідність організації корекції змісту навчального матеріалу або про готовність студентів перейти до нового навчального елемента. Рейтинговий контроль створює сприятливий мікроклімат, дозволяє успішніше формувати мотивацію, підвищити активність роботи студентів, вносить елемент змагання та висуває однакові вимоги до всіх, хто навчається.

Практична підготовка майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до реалізації сучасних технологій дошкільної освіти є принциповою складовою формування технологічної готовності та може вимагати до 60% навчального часу. Мета практичних занять полягає у формуванні професійних дій, умінь та навичок використання сучасних технологій у освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

Студенти, які отримали допуск до практичної діяльності, отримують можливість переведення зовнішніх внутрішніх розумових дій у практичні. При правильній організації практичних занять формування навичок виконання нових дій відбувається без особливого напруження і спеціального заучування.

До переваг включення у навчальні дисципліни професійного спрямування нових тем, модулів, питань, які стосуються використання інноваційних технологій, у дошкільній освіті та забезпечення комплексного підходу до їх реалізації належать:

- можливість відстеження зв'язків між теоретичною та практичною частиною навчання;
- прозорість мети для всіх суб'єктів освітнього процесу;

- формування готовності майбутніх вихователів до реалізації сучасних технологій дошкільної освіти;
- гнучка організація навчального процесу;
- легкість коригування вимог, цілей з урахуванням вимог роботодавця;
- наочність та видима перспективність;
- індивідуальний підхід у навчанні суб'єктів освіти;
- гнучкість у наданні інформації;
- можливість самоконтролю студентом власної діяльності;
- активізація пізнавальної діяльності;
- комплексність, орієнтація на перспективу подальшого просування;
- формування суб'єктної позиції у навчальній діяльності.

У результаті аналізу та узагальнення інноваційних технологій дошкільної освіти було виділено такі групи:

- технології розвитку дітей до року;
- здоров'язберігаючі технології;
- інтерактивні технології у дошкільній освіті;
- методики пісочної терапії для мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку;
- арт-терапевтичні методики, для розвитку та виховання дітей дошкільного віку;
- методики роботи з піском у процесі навчання студентів художньо-творчої діяльності;
- методики організації занять фітнесом у дошкільному навчальному закладі;
- методика використання казкотерапії в освітньому процесі закладу дошкільної освіти;
- методики організації ігор із дітьми на інтерактивній дошці;
- ЛЕГО-технології; методики роботи з ляльками та ін.

Висновки. Таким чином, навчальний процес, як і вся діяльність педагога – це щоденна творчість та знаходження нових методів впливу на дитину. Грамотний та творчо налаштований педагог завжди знайде можливість на базі традиційних методів навчання, які роками давали йому високі показники знань дітей, знайти шляхи підвищення ефективності своєї професійної діяльності завдяки використанню новітніх технологій в освітньому процесі закладу дошкільної освіти.

Відтак, стверджуємо, що формування готовності майбутнього фахівця до роботи в освітніх установах в умовах конкуренції починається з формування його готовності працювати в новому режимі та за новими технологіями.

Література:

1. Богиніч О. Створення здоров'язберігаючого середовища в дошкільному навчальному закладі / О. Богиніч // Сучасні технології в дошкільній освіті України : зб. матеріалів наук.-метод. семінару / упоряд. І. Загарбницька. – К., 2008. – С. 7–9.

2. Дичківська І. М. Інноваційна компетентність педагога як показник готовності до впровадження сучасних технологій дошкільної та початкової освіти / І. М. Дичківська // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти : зб. наук. пр. : наук. зап. РДГУ / редкол. : І. М. Хом'як, М.С. Янцур, І.Д. Бех та ін. – Рівне : РДГУ, 2003. – Вип. 26. – С. 138–141.

3. Кошель В. М., Юрченко Н. В. Використання інноваційних технологій для самовдосконалення майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в професійній діяльності: посібник. Чернігів: ТОВ «Чернігівська картонажнополіграфічна фабрика», 2019 – 150 с.

4. О.А. Листопад. Підготовка майбутніх вихователів до використання інноваційних технологій в закладах дошкільної освіти. Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні Науки № 2 (65), 2019, С. 183-189

5. Шахіна І.Ю. Садова Д.В. (2020). Інноваційні педагогічні технології в дошкільній освіті: Переваги та особливості використання. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогічні науки вилучено із <https://ped-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/236-240>

6. Рудой О.Ф. Внедрение различных технологий работы с детьми в практику подготовки педагогов. Среднее профессиональное образование. 2012. № 2. С. 33-34.

References:

1. Bohinich O. (2008). Stvorennia zdoroviazberihaiuchoho seredovyscha v doshkilnomu navchalnomu zakladi. [Creation of a health-preserving environment in a preschool educational institution]. *Suchasni tekhnologii v doshkilnii osviti Ukrainy - Modern technologies in preschool education of Ukraine: collection. materials scientific method. seminar* (pp. 7-9). Kyiv [in Ukrainian].

2. Dychkivska I. M. (2003). Innovatsiina kompetentnist pedahoha yak pokaznyk hotovnosti do vprovadzhenia suchasnykh tekhnologii doshkilnoi ta pochatkovoї osvity [Innovative competence of the teacher as an indicator of readiness to implement modern technologies of preschool and primary education] Update the content, forms and methods of teaching and education in educational institutions: collection. (Vols. 26), (pp. 138-141). Rivne: RDGU [in Ukrainian].

3. Koshel V. M., & Yurchenko N. V. (2019). Vykorystannia innovatsiinykh tekhnologii dlia samovdoskonalennia maibutnikh vykhovateliv zakladiv doshkilnoi osvity v profesiinii diialnosti [The use of innovative technologies for self-improvement of future educators of preschool education in professional activities]. Chernihiv: TOV «Chernihivska kartonazhnapolihrafichna fabryka» [in Ukrainian].

4. O.A. Lystopad. (2019). Pidhotovka maibutnikh vykhovateliv do vykorystannia innovatsiinykh tekhnologii v zakladakh doshkilnoi osvity [Preparation of future educators for the use of innovative technologies in preschool education]. *Naukovyi visnyk MNU imeni V.O. Sukhomlynskoho. Pedagogichni Nauky - Scientific Bulletin of VO Sukhomlinsky MNU. Pedagogical Sciences* 2, (65), (p.p.183-189) [in Ukrainian].

5. Shakhina I.Iu. & Sadova D.V. (2020). Innovatsiini pedahohichni tekhnologii v doshkilnii osviti: Perevahy ta osoblyvosti vykorystannia [Innovative pedagogical technologies in preschool education: Advantages and features of use] *Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Serii: Pedagogichni nauky* <https://ped-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/236-240>

6. Rudoi O.F. (2012). Vnedrenye razlychnykh tekhnolohyi raboty s detmy v praktyku podhotovky pedahohov [Introduction of various technologies of work with children in the practice of teacher training]. *Srednee professyonalnoe obrazovanye-Secondary vocational education*. 2, (p.p.33-34) [in Ukrainian].